

TRUCK KNOCKS DRAMATURGIST OFF HIS FEET

Jan Gaasenbeek

VERKEERSCENTRALE HOOG SOEREN - Bij een noodlottig ongeval op de A1 is in de nacht van vrijdag op zaterdag dramaturg en schrijver **Jan W. Gaasenbeek** om het leven gekomen. Het slachtoffer is ter hoogte van de Alverschotenseweg van een viaduct gesprongen en geschept door een vrachtwagen. Hij overleed vrijwel direct aan zijn verwondingen. Gaasenbeek was als dramaturg verbonden aan een theaterproject bij Radio Kootwijk. Zijn collega's spraken vanochtend over een artistiek meningsverschil, dat hoog is opgelopen. Het slachtoffer zou in razernij de repetitieuimte hebben verlaten en op eigen houtje de bossen zijn ingetrokken. Enig verband met het noodlottig ongeval is nog niet aangetoond. De politie gaat voorlopig uit van een wanhopige zelfmoord.

DeMuziekkzomerproducties *Death Knocks* en *L'Histoire du Soldat* waren beide initiatieven van het **Nieuw Haags Ensemble**, een betreurd jong muziekgezelschap, dat in 2009 werd opgericht door studenten van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. U kunt uw condoleancebetuigingen tot 1 januari 2013 kwijt op:

www.nieuwhaagsensemble.nl

YOUNG THEATER- MAKERS STRENGTHENED BY HISTORY

Het is crisis, dat zal u niet ontgaan zijn. Uw pensioengeld verdampt, uw koopkracht vervliegt en uw huis staat te koop. Wij, de makers van *Death Knocks* en *L'Histoire du Soldat*, zijn ons daar goed van bewust. Meer nog dan u denkt, want sinds de crisis uitbrak en de huidige regering het beschikbare budget voor kunst en cultuur met een kwart terugbracht, worden kunstenaars in alle disciplines uitgedaagd, hun creatieve plannen grondiger te onderbouwen en creatiever te zijn in het financieren van hun projecten, kortom: betere ondernemers te zijn. Maar nieuwe tijden bieden nieuwe kansen. Daarom presenteren we met trots twee voorstellingen, tot stand gekomen door een samenwerking van het NJO en het Nieuw Haags Ensemble.

We laten ermee zien, dat met een goede dosis creativiteit en een slimme programmering veel moois te maken is. Voorlopig. En daarin zijn we niet uniek. Er is zelfs sprake van een traditie. Igor Stravinski (1882-1971), de componist van *L'Histoire du Soldat*, kende de problematiek een kleine eeuw geleden ook. De onbezorgde eerste jaren van de twintigste eeuw hadden hem Europese roem gebracht. Door toedoen van de beroemde producent Sergei Dhiagilev, werd zijn werk gespeeld van Parijs tot St. Petersburg. Voor de revolutionaire componist, die met werken als *Le Sacre du printemps* de conservatieve muziekwereld stevig had aangepakt, stonden de deuren van de grote zalen in Europa open. In 1914 brak echter een wereldoorlog uit. Stravinski zag de opbrengst van zijn *royalties* uit Rusland, zijn vaderland, verdampen. Zijn werk, dat nog steeds met groot succes werd opgevoerd in het imposante Mariinski-theater in St. Petersburg, bracht geen geld meer in het laatje. Zijn creatieve oplossing heette Werner Reinhart, een steenrijke Zwitser, die het grote belang van kunst voor de samenleving inzag. Stravinski droeg hem zijn nieuwste werk op, in ruil voor financiële steun. Een kunstenaar moet ondernemen. U mag gerust stellen dat we ons gesterkt voelen door onze 'voorvaderen'.

Stravinski bleek niet alleen een goede ondernemer. Met de Eerste Wereldoorlog op haar hoogtepunt zocht de componist naar een flexibele, muzikale vorm, die paste bij de eisen die een verscheurd Europa ongevraagd aan kunstenaars dicteerde. Bij het schrijven van *L'Histoire* had Stravinski een reizend theatergezelschap voor ogen, een zogeheten *théâtre ambulant*, dat zonder al te veel productionele problemen rond kon trekken langs de Zwitserse dorpen. Het idee paste goed bij het verhaal over een rondreizende soldaat op verlof. In plaats van de gangbare vorm van een kameropera met zangers, koos hij voor een verteller, die het proza van Charles Ramuz kon voorlezen.

De bezetting van het ensemble getuigt eveneens van Stravinski's radicale zoektocht. Met niet meer dan een klarinet, een fagot, een cornet, een trombone, een viool, een contrabas en slagwerk dwong hij zichzelf tot spraakmakende muzikale experimenten. De bezetting was courant in de *jazz*, maar ongekend in de Europese muzikale traditie. De muzikale experimenten, die aan de basis liggen van sleutelstukken als *Le Sacre du printemps* en *L'Oiseau de Feu*, breidde Stravinski uit door de invloeden van de *jazz* en *ragtime* in zijn muzikale expressie op te nemen.

In de eenentwintigste eeuw maken wij dankbaar gebruik van Stravinski's vernieuwingen. De muzikale kwaliteit van het werk is zeker niet de enige beweegreden om het stuk in productie te nemen. Kleine budgetten en moeilijke tijden vragen om flexibele ingrepen.

In deze eeuw plaatst Christian Jost zich met *Death Knocks* moeiteloos in die traditie. Ook hij maakt gebruik van een incurante bezetting en muzikale invloeden uit de *jazz*. Zijn keuze voor een eenakter van Woody Allen is even radicaal te noemen als de tekst van Ramuz dat was voor Stravinski. De voorstellingen die het Nieuw Haags Ensemble u deze zomer brengt, zijn beide goede voorbeelden van een experimentele traditie, die aan levendigheid wint in tijden waarin het maken van kunst geen vanzelfsprekendheid is. De ondernemende musici van het NJO en het NHE zullen in moeilijke tijden terug moeten vallen op visionaire investeerders als Werner Reinhart.

CROSSWORD

HORIZONTAAL - 1. bot, 4. einde, 7. stillevens, 8. besta!, 9. roem, 10. rijksstudie, 11. dodelijk sap, 12. sereen, 14. afscheid, 16. nomen nescio, 18. oogvocht, 19. aardkuil, 21. eb, 23. wordt u omgedaan, 24. ring van gevlochten bladeren.

VERTICAAL - 1. warme drank bij de nazit, 2. Nieuwe Testament, 3. lichtbron, 4. heengaan, 5. rust in vrede, 6. dooie boel, 7. ontbinden, 13. schroeien, 15. lichaam, 17. gok, 18. duur, 20. in het jaar van de Heer, 22. daar.

UNIVÉ
VERZEKERINGEN

VSBfonds

JOST ONLY KNOWS

RADIO KOOTWIJK - In de Theaterloods in Radio Kootwijk heeft een tragedie plaatsgevonden. Het voltallig **Nieuw Haags Ensemble** liet daar tijdens de try-out van de productie *Death Knocks* van de Duitse componist Christian Jost collectief het leven. Allen bezweken aan een hartstilstand. De autoriteiten tastten vooralsnog in het duister. Om de doodsoorzaak te kunnen achterhalen heeft het OM haar toevlucht genomen tot onconventionele middelen. De *Paranormale Onderzoeksgroep Asselte*, die gespecialiseerd is in het onderzoek van elektromagnetische velden (EMF), kwam tot een huiveringwekkende conclusie. Ruim veertig jaar lang onderhield het op steenworp afstand van de Theaterloods gelegen zenderpark van *Kootwijkradio* een radiotelefonische verbinding met het toenmalig Nederlands-Indië. De elektrosmog die de zendmasten decennia lang verspreidden, heeft zich opgehoopt in een gebied dat zich uitstrekt tot de buitenwijken van Amersfoort. Een recente meting wees uit dat de nabijgelegen Theaterloods een ongekend hoge dosis te verduren kreeg. Het drama is volgens de Onderzoeksgroep te verklaren door een onfortuinlijke combinatie van factoren: het plaatselijke elektromagnetische restveld interfereerde met de extreme oscillaties door de cumulatieve dissonanten en toonclusters van de modern klassieke compositie. Het ongunstige gevolg was een mutatie in de fijnstoffelijke energievelden rondom de musici. Die leidde uiteindelijk tot musculaire 'kortsluiting' en de voornoemde collectieve hartstilstand. De dirigent, de zangers en het publiek bleven gespaard omdat het destructieve trillingsveld een uitgesproken niervorm had. Een dicht bij de dirigent geplaatste bezoeker in rolstoel hield er een lichte misselijkheid en jeuk aan de onderbenen aan over. De overschotten van **Mara Oosterbaan** (viool), **James Oesi** (contrabas), **Marijke Zijlstra** (fagot), **Arthur Kerklaan** (trompet), **Quirijn van den Bijlaard** (trombone), **Thibault Engel** (slagwerk) en **Alessandro Soccorsi** (piano) zijn inmiddels vrijgegeven en aan de familie overgedragen.

DISCLAIMER

Aan de inhoud van deze krant kunnen geen rechten ontleend worden.

After all, there are worse things in life than death. If you've ever spent an evening with an insurance salesman, you know what I'm talking about.

Woody Allen

DAILY NEWS

local edition in memory of a personal experience

Last Vol. Final No.

Free Copy

Sunday, September 16, 2012

“COPS NAB COEDS IN POT ORGY”

Krantenkop van Nat Ackerman's *Daily News* volgens Woody Allen's libretto van *Death Knocks*. Vertaling: "Smerissen pakken studenten op bij een wiet orgie."

ENTHOUSIASM FATAL FOR CONDUCTOR

Frank Zielhorst (foto: Annelies van de Vegt)

VAN ONZE MUZIEKREDACTIE - In een poging om meer klank en emoties bij zijn ensemble en zangers te bewerkstelligen, heeft de jonge, veelbelovende dirigent **Frank Zielhorst** zichzelf bij een muzikale repetitie van het melodrama *L'Histoire du Soldat* doorstoken met zijn eigen dirigeerstok. Hoewel hij hevig bloedde, weigerde hij de repetitie stil te leggen om zich te laten verzorgen. Tijdens het slotakkoord zakte Zielhorst in elkaar en is onderweg naar het ziekenhuis aan zijn verwondingen overleden. De bloedbespatte partituur werd op zijn uitdrukkelijke laatste wens aan het internationaal veilinghuis Sotheby's aangeboden. De opbrengst komt geheel ten goede aan de nietrokersvereniging *Clean Air Now*, met name als structurele bijdrage aan de drukkosten van het verenigingsblad *Opgelucht*. Zielhorst werd 27 jaar.

GERMAN COMPOSER KILLED JEWISH HUMOR

Scoop! Toen Christian Jost een opera maakte van de eenakter Death Knocks was schrijver en rechtmatige eigenaar Woody Allen zachtgezegd 'not amused'. Volgens hem bleef er van zijn oorspronkelijke stuk weinig over in de operabewerking. De Daily News heeft beslag weten te leggen op een nooit eerder gepubliceerd telefoongesprek tussen schrijver en componist:

'You Germans! You still wanna kill everything Jewish!'

Allen: Guten Tag Herr Jost, this is Woody Allen. I'm sure you remember me.

Jost: Allen? Woody Allen... Mein Gott, well, hi... hello, this is Christian Jost. Woody Allen? It's an honour...

Allen: You're honored? Wow, jeez, YOU are honored, you have a lot of *chutzpah*. It should have been the other way around, right?

Jost: I'm sorry?

Allen: Well, I should be the one to have been honored... with your little opera... *Death Knocks*, remember, the funny play, torn apart by a German composer.

Jost: Torn apart?

Allen: Oh, come on, Herr Jost, why is it you Germans still like to kill everything Jewish?

Jost: I don't remember killing anything Jewish. I was born in 1963!

Allen: Why did you bother at all? The play is fine as it is! Good jokes, well written dialogue. Everyone loves it.

Jost: I love it too, Sir Allen.

Allen: I'm not a Sir, the Queen never bothered...

Jost: What I mean mister Allen is, that I loved your play so much, I turned it into an opera.

Allen: Yes, and you killed it!

Jost: Have you listened to it?

Allen: I tried, too much noise!

Jost: OK, just to get my head straight, you are angry with me, because you feel I ruined your play and now you make a long distance call just to tell me that?

Allen: Yes, and to tell you I want my play back. I don't want it being sung, it sounds so European! Don't you have some poems from Goethe to go with it?

Jost: No I don't. Well yes, I have, but... do you know anything about opera?

Allen: Well, if I listen to Wagner, I feel the urge to conquer Poland.

Jost: I'm not talking about Wagner, this is modern music. It's influenced by you.

Allen: Oh, that's horrible. Is that the sort of thing you come up with when you think about me?

Jost: I didn't think about you personally, mister Allen, I thought about your work. It's a virtuous kind of writing, so quick, so... it seems to be improvised, you see, with Death being this absurd character that pops out of nothing. I wanted to make a virtuosokind of music.

Allen: Unplayable, that's what you mean.

Jost: Not unplayable, just challenging. The ensemble is based on Stravinsky's *L'Histoire du Soldat*. He changed music back in the twenties. He hated the decadence and romanticism of Richard Strauss, even that of Wagner. Different ensembles, new sounds, jazz

influence...

Allen: So, no conquering Poland until 1939, right?

Jost: Oh God, mister Allen, I try to explain what I did with your play. It's not a German thing!

Allen: I try to listen, but you go all semiotic on me.

Jost: I don't. The reason I took your play is simple; I think it's funny and it reminds me of good music, Artie Shaw, the big band tradition. Gershwin even. You play the clarinet yourself, you know about this kind of music.

Allen: Yes I do, I'm not a *schlepp!*

Jost: I never said you were. I just added my music to a perfect original. Your play still stands. It's one of the funniest things I've ever read.

Allen: Go on.

Jost: The music tells its own story. It tells, well, oh God, I don't know, I just needed a good and funny play, not too long, easily understandable!

Allen: Aha, now I understand. You are not well paid, are you?

Jost: ... not quite.

Allen: And you thought, little Woody Allen's name would help, right?

Jost: ...perhaps...

Allen: Well, that's a very American thing to do. Very smart. My lawyer will give you a call this week. 50% of its venues seems reasonable, right? No worry. I wish you all the luck in the world. And be sure to spell my name right.

SYNDICATE STEALS KIDNEYS BARITONE

Lukáš Zeman

AMSTERDAM - In de nacht van zaterdag op zondag is door geweld om het leven gekomen de jonge bariton **Lukáš Zeman**. De zanger nam zijn hoofdrol in de tragikomische eenakter *Death Knocks* serieus. Daarin speelt hij *Gin Rummy* met de Dood. Om de krachtmeting zo realistisch mogelijk te kunnen vertolken, gokte hij nachten achtereenvolgens op gratis online game sites, tot hij op een obscure site zijn inzet voor de grap tot 3% van het Bruto Nationaal Product verhoogde en verloor. Wat een spelletje leek, bleek dodelijke ernst. De Tsjechische mafia wist Zeman te vinden en biedt nu zijn nieren aan op marktplaats.nl.

EXAM TURNS INTO DRAMA

Lilian Farahani (foto: Aisha Zeijveld)

VAN ONZE VERSLAGGEEFSTER - Maandag jongstleden is op het Koninklijk Conservatorium in Den Haag overleden de sopraan **Lilian Farahani**. Tijdens haar bachelorexamen in de Arnold Schönbergzaal struikelde ze over haar jurk, waarna ze voorover in de orkestbak viel en haar nek brak. De daaronder gezeten trombonist Quirijn van den Bijlaard kwam er goed vanaf met slechts een tand door zijn lip en een ontworichte schuif. Opmerkelijk is, dat Farahani in augustus dit jaar zélf in de huid van de Dood zou kruipen in de NJO Muziekkzomerproductie *Death Knocks*. De Dood was haar echter voor. Farahani werd 22 jaar. De *Bachelor's degree* werd haar postuum *cum laude* verleend.

WOODY ALLEN DIES MYSTERIOUSLY AT AGE OF 76

Vannacht stierf in zijn woonplaats New York, cineast, schrijver en komiek Woody Allen. Rondom zijn dood hangt een waas van geheimzinnigheid. Onze verslaggever bericht vanaf 5th Avenue, waar sinds vanochtend een lange stoet rouwende fans bloemen en kaarten op de stoep voor de entree van Allen's woning heeft gelegd.

- lees verder op pagina 2 -

THE WEATHER IN ERFURT

Plaatselijk weerbericht van vrijdag 6 mei 2005, de dag waarop Christian Jost's opera *Death Knocks* in premiere ging in Theater Erfurt, Duitsland:

Bedeckt - stark bewölkt. Morgens mässiger Regen. Ab den Mittagsstunden Gewitter, welche Starkregen und Böen mit sich bringen. Höchsttemperatur des Tages: 13,4 Grad. Tiefsttemperatur in der Nacht zum Samstag: 5,5 Grad. Westsüdwestwind, Stärke 1. Relative Luftfeuchtigkeit: 90 % bei 7,2 Grad.

